

HCS D

**Human capital and social
development.**

2026 – volume 22, issue 4

Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish jurnali.

2026 – 22-jild, 4-son

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIIY TA’LIM FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI SAMARQAND DAVLAT
UNIVERSITETI**

**Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish jurnali
Journal Human capital and social development
Журнал Человеческий капитал и социальноеразвитие
Jurnali**

22-jild, 4-son (iyul) 2026.

Jurnal 2021-yilda tashkil topgan.

Davriyligi: har ikki oyda

Davriy nashirning rasmiy nomi: “Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish”-“Human capital and social development”-“Человеческий капитал и социальное развития” O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan 19.05.2021 sanada berilgan №1179 guvohnomasi bilan ro‘yhatdan o‘tgan.

Jurnal: O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2023-yil 29-avgustdagi 342/5-son qarori bilan tasdiqlangan Iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) Ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiya ishlari yuzasidan dissertatsiyalari asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro‘yhatiga kiritilgan.

Jurnal asoschilari: Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Inson resurslari va mahalla tarqqiyotini boshqarish instituti.

Nashr etuvchi: SamDU tahririy-nashriyot bo‘limi.

Xalqaro indeksi: ISSN 3030-3672

Tahririyat telefoni: +998 (94) 283 56 78, +998 (90) 502 13 03

Pochta manzili: 140104, Samarqand shahar., Universitet xiyoboni, 4

Web-sayt: www.hcsd.samdu.uz.

E-mail: muhridinrabbimov@gmail.com

**«INSON KAPITALI VA IJTIMOYIY RIVOJLANISH»
«HUMAN CAPITAL AND SOCIAL DEVELOPMENT»
«ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ И СОЦИАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ»
JURNALI**

Bosh muharrir: t.f.d., prof. Xalmuradov Rustam Ibragimovich

Bosh muharrir o‘rinbosari: i.f.d., prof. Arabov Nurali Uralovich

Kotib: PhD, dots. Nasimov Ikrom Xusanovich

Texnik muharrir: assistent., Rabbimov Muxriddin Musoqul o‘g‘li

TAHRIRIYAT KENGASHI

O‘zFA akademigi, i.f.d., prof. Abdurahmonov Qalandar Xodjayivech

O‘zFA akademigi, i.f.d., prof. G‘ulomov Saidaxror Saidaxmedovich

PhD, professor Arindam Banik (Xalqaro menejment instituti, Hindiston)

PhD, professor (Szechenyi Istvan universiteti, Vengriya) Mahendru Mandeep Kaur

PhD, professor (Balikesir universiteti, Balikesir, Turkiya) Blend Ibrahim

PhD, professor Jiye Li (Sian Jiatong universiteti, Xitoy Xalq Respublikasi)

DSc, professor (Vengriya Qishloq xo‘jaligi va hayotiy fanlar tadqiqot universiteti, Vengriya) Zoltan Lakner

PhD, dots. Djurakulov Shoxrux Davronovich (SamDU)

i.f.n., dots. Yuldashev Shamsiddin Qiyomiddinovich (SamDU)

i.f.n., dots. Nizamov Axtam Numonovich (SamDU)

i.f.n., dots. Bozorov Berdimurod Ulug‘murodovich (SamDU)

i.f.n., dots. Boboqulov Bahromqul Mamatkulovich (SamDU)

i.f.n., dots. Usmonova Dilafruz Karshiyevna (SamDU)

i.f.n., dots. Alibekova Saodat Lapasovna (SamDU)

PhD, dots. Ulug‘murodova Nodira Berdimuradovna (SamDU)

PhD, dots. Eshburiyev Umarbek Rashidovich (SamDU)

PhD, dots. Bakayev Ziyovuddin Toshbolta o‘g‘li (SamDU)

PhD, dots. Karjavova Xurshida Abdumalikovna (SamDU)

PhD, dots. Boltayev Burxon Sadinovich (SamDU)

PhD, dots. Djalilov Faxriddin Azimovich (SamDU)

XIZMAT KO'RSATISH SOHASIGA XORIJIY INVESTITSIALARNI JALB QILISHNI RAG'BATLANTIRISH MEXANIZMLARI

S.Z.Jalolova

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Samarqand, O'zbekiston.

OPEN ACCESS

HCSD

Correspondence

Jalolova Saodat Ziyavaddinovna

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti

Inson resurslari va mahalla taraqqiyotini boshqarish insituti

Tarmoqlar iqtisodiyoti kafedrası dotsenti

Tel: +998 93 724 17 35

Email: jalolovasaodat@gamil.com

Received: 08 June 2026

Revised: 22 June 2026

Accepted: 14 July 2026

Published: 31 July 2026

Funding source for publication: Samarkand State University.

Publisher's Note: HCSD stays neutral with regard to jurisdictional claims in published maps and institutional affiliations.

Copyright: Journal Human capital and social development © 2 by Samarkand State University is licensed <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Annotatsiya. Maqolada O'zbekiston xizmat ko'rsatish sohasiga xorijiy investitsialarni jalb qilishni rag'batlantirishning institutsional, moliyaviy va tashkiliy mexanizmlari tadqiq etiladi. Tahlilda Milliy statistika qo'mitasining 2020–2025-yillar bo'yicha asosiy kapitalga xorijiy investitsiya va kreditlar ko'rsatkichlari, Jahon bankining xizmatlar sohasi rivojlanishi haqidagi xulosalari va OECD investitsiya siyosati tavsiyalari qo'llanadi. Xorijiy investitsiya, xorijiy kredit va to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiya tushunchalari statistik jihatdan farqlanadi. O'n ikki xizmat faoliyati turiga oid ochiq ma'lumotlar bo'yicha tarkibiy tahlil o'tkazilib, investorni jalb qilish, loyihani tayyorlash, amalga oshirish va investitsiyadan keyingi kuzatuvni birlashtirgan to'rt bosqichli mexanizm asoslanadi. Samaradorlikni baholash uchun investitsion jozibadorlikning maqsadli indeksini, sof joriy qiymatni va budjet xarajatlarining qo'shimcha natija bilan nisbatini birgalikda qo'llash taklif etiladi. Shartli ssenariy uslubiyatning hisoblash tartibini ko'rsatadi, ammo aniq korxonaning kuzatilgan moliyaviy natijasi sifatida talqin etilmaydi.

Kalit so'zlar: xizmatlar sohasi, xorijiy investitsiya, investitsion jozibadorlik, investitsiya rag'batlari, davlat-xususiy sheriklik, investitsiya siyosati, institutsional muhit, NPV, integral indeks.

МЕХАНИЗМЫ СТИМУЛИРОВАНИЯ ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В СФЕРУ УСЛУГ

Аннотация. В статье рассматриваются институциональные, финансовые и организационные механизмы стимулирования иностранных инвестиций в сектор услуг Узбекистана. На основе официальной статистики за 2020–2025 годы исследуется структура иностранных инвестиций и кредитов в основной капитал по двенадцати видам деятельности в сфере услуг. Подчеркивается необходимость различать совокупный показатель иностранных инвестиций и кредитов от потоков прямых иностранных инвестиций. Предложен четырехэтапный механизм, включающий подготовку проектов, привлечение инвестора, реализацию и последующее сопровождение. Разработан концептуальный индекс инвестиционной привлекательности; инвестиционную и бюджетную результативность предлагается оценивать отдельно. Условный инвестиционный сценарий иллюстрирует расчеты NPV и чувствительности, не отражая фактических результатов конкретного предприятия.

Ключевые слова: сектор услуг, иностранные инвестиции, инвестиционные стимулы, инвестиционный климат, государственно-частное партнерство, NPV, интегральный индекс.

MECHANISMS FOR PROMOTING FOREIGN INVESTMENT IN THE SERVICES SECTOR

Abstract. This paper examines institutional, financial and organizational mechanisms for attracting foreign investment into Uzbekistan's services sector. It analyzes official 2020–2025 fixed-capital statistics on foreign investment and loans across twelve selected service activities, explicitly distinguishing that broad indicator from foreign direct investment flows. Drawing on World Bank, OECD and investment-promotion literature, the article proposes a four-stage mechanism integrating project preparation, investor outreach, implementation and aftercare. A conceptual investment-attractiveness index is combined with separate measures of private project viability and public-budget effectiveness. An illustrative five-year project demonstrates net present value and sensitivity calculations; its numerical results are hypothetical and must not be interpreted as verified outcomes of any Uzbek enterprise.

Keywords: services sector, foreign investment, investment promotion, investment climate, public-private partnership, net present value, composite index.

Kirish.

Globalashuv sharoitida xizmat ko'rsatish sohasi nafaqat ichki talabni qondiruvchi faoliyat, balki yuqori qo'shilgan qiymat, texnologik yangilanish va xalqaro qiymat zanjirlariga ulanishning muhim manbaidir. Transport-logistika, turizm va mehmondo'stlik, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, moliya, ta'lim, sog'liqni saqlash, muhandislik va professional xizmatlarga kiritiladigan investitsiyalar iqtisodiyotning boshqa tarmoqlaridagi unumdorlikka ham ta'sir etishi mumkin. Shu bilan birga, xizmatlar sifatining ishonchliligi, malakali mehnat resurslari, raqamli infratuzilma va tartibga solishning prognoz qilinishi xizmat loyihalarining muvaffaqiyatini belgilaydi.

Jahon banki "At Your Service? The Promise of Services-led Growth in Uzbekistan" tadqiqotida 2023-yilda xizmatlar sektorining yalpi ichki mahsulotdagi ulushi 43,9 foiz bo'lganini qayd etadi. Hisobotda samaradorligi yuqoriroq bilim sig'imli xizmatlarni rivojlantirish, raqobat va bozorga kirishdagi ayrim to'siqlarni kamaytirish, raqamli hamda transport aloqalarini yaxshilash muhim yo'nalishlar sifatida ko'rsatilgan [3]. Bu vazifalarning bajarilishi xususiy, jumladan, xorijiy kapital va ilg'or boshqaruv tajribasini jalb etishga bog'liq.

Xorijiy investitsiyalarni rag'batlantirish siyosatida faqat soliq yukini kamaytirishga tayanish yetarli emas. Xizmat loyihalarining iqtisodiy tabiati sanoat korxonalaridan farqlanadi: ko'plab loyihalarda intellektual mulk, litsenziya, inson kapitali, xizmat sifati, ma'lumotlar muhofazasi va iste'molchi ishonchi hal qiluvchi o'ringa ega. Investitsiya qarori uzoq muddatli tartibga solish xarajatlariga sezgir bo'lganligi sababli davlatning vazifasi shaffof

qoidalar, tayyor loyihalar portfeli, infratuzilma va investitsiyadan keyingi ko'makni o'zaro uyg'unlashtirishdan iborat.

Maqolaning maqsadi – O'zbekiston xizmat ko'rsatish sohasiga xorijiy investitsiyalarni jalb qilishning amaldagi statistik va institutsional sharoitlarini tahlil etish, ustuvor xizmat tarmoqlariga mos rag'batlantirish vositalarini tizimlashtirish hamda iqtisodiy samaradorlikni nazorat qilish mexanizmini taklif etish. Tadqiqot obyekti – xizmatlar sohasidagi investitsiya jarayonlari, predmeti esa investitsion qarorlar va loyihalarining amalga oshishiga ta'sir etuvchi tashkiliy-iqtisodiy munosabatlar hisoblanadi.

Adabiyotlar tahlili va nazariy asoslar

Xorijiy investitsiya oqimlarini izohlashda bozor hajmi, joylashuv afzalligi, mehnat resurslari va institutlarning sifati o'zaro bog'liq omillar sifatida qaraladi. Investor uchun jozibador mamlakat faqat xarajatlari past hudud emas; u shartnomalar bajarilishi, tartibga solishning barqarorligi, bahslarni hal qilish tartibi va ishlab chiqarilgan xizmatni sotish imkoniyati aniq bo'lgan iqtisodiy makondir. Xizmat tarmoqlarida bu shartlar ko'pincha iste'molchiga yaqinlik va mahalliy hamkorlar salohiyati bilan birlashadi.

Harding va Javorcik (2011) 124 mamlakat ma'lumotlarini tahlil qilib, investitsiyalarni maqsadli targ'ib qilish dasturlari ma'muriy to'siqlar va axborot nomutanosibligi kuchli mamlakatlarda ayniqsa foydali bo'lishi mumkinligini aniqlagan [5]. Bu natija universal soliq imtiyozlaridan ko'ra tarmoqqa yo'naltirilgan investorlar bilan ishlash, aniq loyiha ma'lumotlari va investitsiya agentliklarining faol xizmat ko'rsatishiga

e'tibor berish zarurligini ko'rsatadi. Mazkur xalqaro xulosa O'zbekiston sharoitida mustaqil empirik sinovni talab etadi.

OECDning 2025-yildagi "Roadmap for Sustainable Investment Policy Reforms in Uzbekistan" hisobotida investitsiya qoidalarining shaffofligi, tashqi investorlar uchun kirish shartlari, izchil tartibga solish, raqobat va xususiy sektorni qo'llab-quvvatlash bo'yicha

tavsiyalar berilgan [4]. OECDning FDI tartibga solish cheklovlari bo'yicha indeksiga oid sharhida esa ayrim iqtisodiy faoliyatlarga xorijiy kirishdagi huquqiy cheklovlar kapital oqimlari uchun alohida muhim omil sifatida ko'rsatiladi [9]. Shu sababli rag'batlantirishni muhokama qilganda soliq imtiyozlari bilan bir qatorda bozorga kirish tartibini ham hisobga olish zarur.

1-jadval

Rag'batlantirish mexanizmlarining tasnifi va xizmatlar sohasi uchun mazmuni

Mexanizm	Amaliy instrument	Kutiladigan kanal
Institutsional	Ruxsat/litsenziya muddatini qisqartirish, shaffof reglament	Bitim xarajati va noaniqlik kamayishi
Moliyaviy	Qonunda nazarda tutilgan maqsadli soliq/bojxona preferensiyasi	Boshlang'ich pul oqimiga yengillik
Infratuzilmaviy	Transport, internet, kommunal tarmoqlarga tayyor ulanish	Loyiha ishga tushishining tezlashishi
Axborot-tashkiliy	Investorlar uchun data-room, loyiha pasporti va aftercare	Axborot asimmetriyasini kamaytirish
Kadrlar va sifat	Ta'lim hamkorligi, sertifikatlash, malaka dasturi	Mahsuldorlik va xizmat sifati oshishi
DXSh	Risklarni shartnoma bo'yicha maqbul taqsimlash	Infratuzilma va ijtimoiy xizmat quvvati

Tadqiqot metodologiyasi

Tadqiqotda tizimli va qiyosiy tahlil, iqtisodiy faoliyat turlari kesimida tarkibiy statistika, 2020–2025-yillar dinamikasi, normallashtirilgan integral baholash, sof joriy qiymat (NPV) hamda ssenariyli sezgirlik tahlili qo'llanildi. Rasmiy statistik qatorlar O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasining SIAT platformasidagi 1.04.01.0025 va 1.04.01.0027 ko'rsatkichlaridan olindi [1; 2]. Ma'lumotlar joriy narxlardagi mlrd so'mda ifodalangan.

Statistik aniqlik uchun quyidagi tushunchalar farqlanadi. "Asosiy kapitalga xorijiy investitsiya va kreditlar" – asosiy vositalar shakllanishiga yo'naltirilgan xorijiy manbalar, jumladan xorijiy kreditlarni ham qamrab oluvchi hisob ko'rsatkichi. "To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiya" (TXI/FDI) esa xalqaro statistikada investorning korxona boshqaruviga uzoq muddatli manfaat va ta'sir ko'rsatishi bilan bog'liq alohida tushuncha. Shuning uchun SIATning dastlabki ko'rsatkichi ushbu maqolada "sof FDI oqimi" deb nomlanmaydi va

UNCTAD yoki to'lov balansi FDI ko'rsatkichlari bilan bevosita tenglashtirilmaydi.

Xizmatlar tarmoqlari tanlamasiga IFUT-2 tasnifidagi 12 ta tur – savdo, tashish va saqlash, yashash va ovqatlanish, axborot va aloqa, moliya va sug'urta, ko'chmas mulk, kasbiy xizmatlar, ma'muriy xizmatlar, ta'lim, sog'liqni saqlash, san'at va boshqa xizmatlar – kiritildi. Mazkur tanlama muallifning analitik guruhlanishi hisoblanadi: uning summasi alohida "rasmiy xizmatlar sektori xorijiy investitsiyalari" agregati sifatida e'lon qilinmagan. Elektr/gaz, suv, qurilish va davlat boshqaruvi kabi faoliyatlar ataylab bu tanlamaga kiritilmagan.

Dinamikani hisoblashda nominal yillik o'sish sur'ati $G_t = (I_t / I_{t-1} - 1) \times 100\%$, tarkibiy ulush esa $S_{it} = (I_{it} / I_{jamit}) \times 100\%$ ifodalari bilan aniqlanadi. Nominal o'sish narxlar, valuta kursining qayta baholanishi va hisobga olish qamrovidagi o'zgarishlardan ham ta'sirlanishi mumkinligi sababli real kapital oqimining mustaqil o'sishi yoki rag'bat natijasi sifatida talqin qilinmaydi.

Taklif etilayotgan mexanizmni baholash uchun ikki natija darajasi

ajratiladi: investitsiya loyihasining xususiy iqtisodiy rentabelligi va davlat siyosatining qo'shimcha fiskal hamda ijtimoiy natijasi. Birinchisi investorga, ikkinchisi esa imtiyozlar, infratuzilma va agentlik xarajatlarini qoplaydigan budjetga tegishlidir. Investorga foydali loyiha davlat uchun avtomatik ravishda ma'qul bo'lmasligi mumkin; aksincha, aholi uchun muhim ijtimoiy xizmat loyihasining xususiy daromadi past bo'lishi mumkin.

O'zbekiston xizmatlar sohasidagi xorijiy manbalar: statistik natijalar

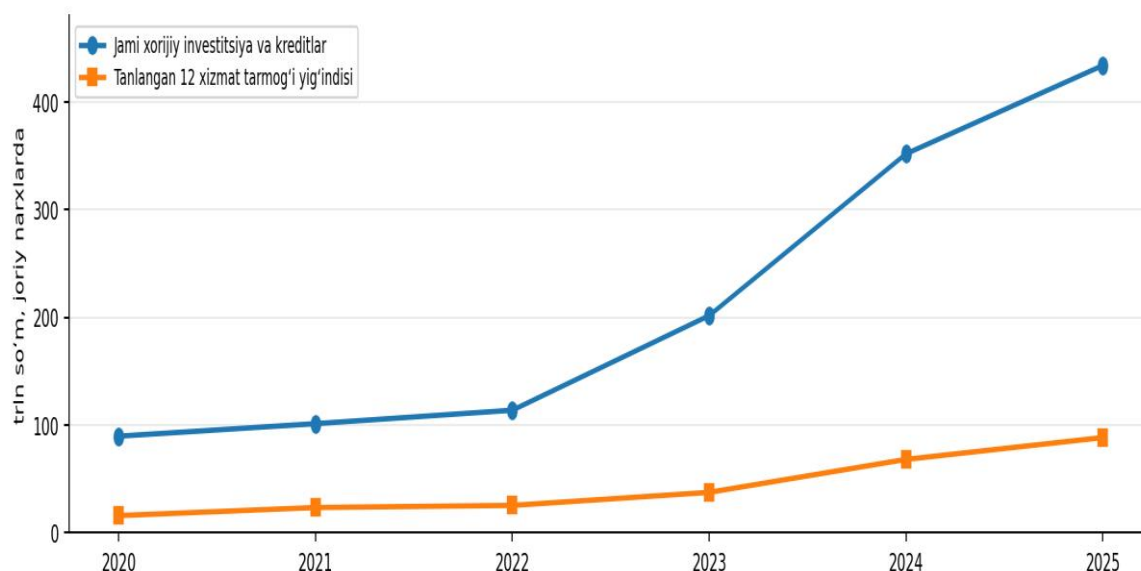
SIATga ko'ra, 2020-yilda asosiy kapitalga xorijiy investitsiya va kreditlar 89 758,8 mlrd so'mni, 2024-yilda 351 846,5 mlrd so'mni, 2025-yilda esa 433 881,8 mlrd so'mni tashkil etgan [1]. 2025-yildagi ko'rsatkich 2024-yildan nominal hisobda 23,3 foiz yuqori. Tahlilda foydalanilgan 12 ta xizmat faoliyati yig'indisi tegishli yillarda 16 040,1; 68 234,2 va 88 502,7 mlrd so'mni tashkil etgan [2]. Yig'indining umumiy xorijiy investitsiya va kreditlar hajmidagi ulushi 2025-yilda 20,4 foiz bo'lgan. Bu hisob muallif tomonidan keltirilgan tarmoq qatorlari bo'yicha amalga oshirilgan.

2-jadval

Xorijiy investitsiya va kreditlar dinamikasi hamda tanlangan xizmat tarmoqlari yig'indisi, mlrd so'm

Yil	Jami, mlrd so'm	12 xizmat turida	Ulushi	Jami nominal o'sish
2020	89 758,8	16 040,1	17,9%	—
2021	101 371,2	23 534,4	23,2%	12,9%
2022	113 864,3	25 515,5	22,4%	12,3%
2023	201 692,1	37 628,9	18,7%	77,1%
2024	351 846,5	68 234,2	19,4%	74,4%
2025	433 881,8	88 502,7	20,4%	23,3%

Manba/izoh: SIAT 1.04.01.0025 va 1.04.01.0027 [1; 2]; tanlangan 12 yo'nalish yig'indisi hamda ulushlar muallif hisob-kitobi. Joriy narxlar.

1-rasm. Xorijiy investitsiya va kreditlar hamda tanlangan xizmat faoliyatlari yig'indisining 2020–2025-yillardagi nominal dinamikasi. Manba: [1; 2].

Tarmoq tarkibida bir yo'nalishning uzluksiz o'sishi boshqasining pasayishi bilan birga kuzatilmoqda. Masalan, 2025-yilda ko'chmas mulk operatsiyalari bo'yicha ko'rsatkich 23 838,1 mlrd so'm, tashish va saqlashda 20 967,0 mlrd so'm, savdoda 12 691,1 mlrd so'm bo'lgan. Boshqa tomondan, axborot va aloqa

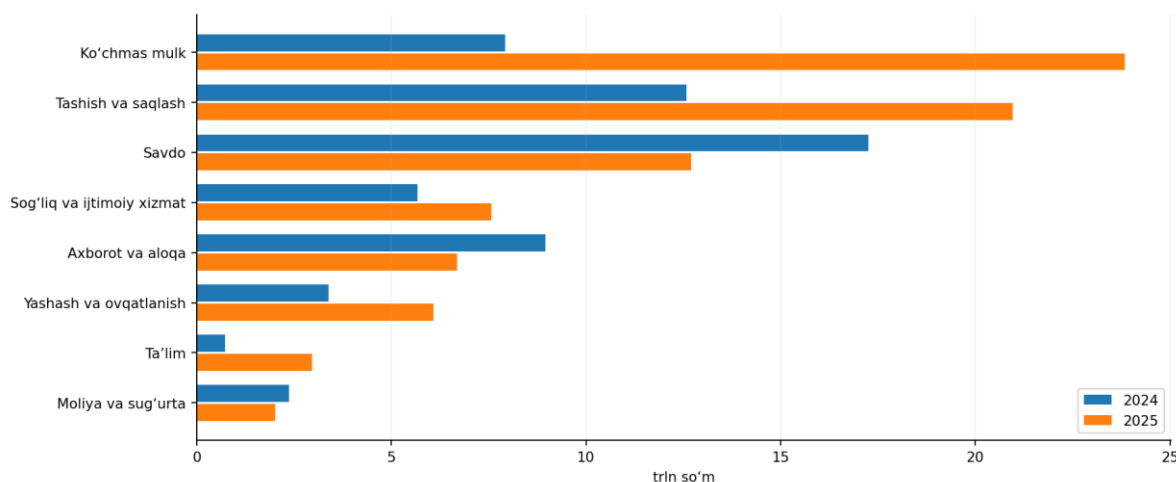
tarmog'idagi hajm 2024-yildagi 8 964,4 mlrd so'mdan 2025-yilda 6 681,7 mlrd so'mga tushgan. Shuning uchun "xizmatlar sohasi" uchun yagona standart imtiyoz paketi belgilashdan ko'ra, tarmoqning texnologik va investitsion ehtiyojini farqlash maqsadga muvofiqdir.

3-jadval

Tanlangan xizmat faoliyatlarida xorijiy investitsiya va kreditlar, 2024–2025-yillar

Faoliyat turi	2024, mlrd	2025, mlrd	Nominal o'zgarish
Savdo	17 257,8	12 691,1	-26,5%
Tashish va saqlash	12 575,1	20 967,0	+66,7%
Yashash va ovqatlanish	3 382,1	6 071,5	+79,5%
Axborot va aloqa	8 964,4	6 681,7	-25,5%
Moliya va sug'urta	2 364,5	2 008,6	-15,1%
Ko'chmas mulk	7 929,3	23 838,1	+200,6%
Kasbiy, ilmiy va texnik	1 072,3	1 008,5	-5,9%
Ma'muriy va yordamchi	4 010,1	2 766,3	-31,0%
Ta'lim	723,6	2 960,3	+309,1%
Sog'liq va ijtimoiy xizmat	5 672,5	7 569,1	+33,4%
San'at va dam olish	1 899,4	751,9	-60,4%
Boshqa xizmatlar	2 383,1	1 188,6	-50,1%

Manba/izoh: SIAT 1.04.01.0027 [2]. O'zgarishlar 2024-yilga nisbatan, joriy narxlarida hisoblangan.

2-rasm. Ayrim xizmat tarmoqlarida xorijiy investitsiya va kreditlar hajmining 2024 va 2025-yillardagi taqqoslanishi. Manba: [2].

2025-yilda tashish va saqlashning nominal o'sishi 66,7 foizni, yashash va ovqatlanish xizmatlariniki 79,5 foizni, sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlarniki 33,4 foizni tashkil etgan. Ta'limdagi 309,1 foizlik o'sish bazaning 2024-yilda kichik bo'lgani bilan ham bog'liq bo'lishi mumkin. Bu qiymatlar loyiha soni, investor turi va sof FDI tarkibi bo'yicha qo'shimcha mikro-ma'lumotlarsiz siyosat samaradorligining bevosita isboti emas.

Hududlar o'rtasida ham umumiy xorijiy manbalar hajmi keskin farqlanadi. Masalan, SIATda Samarqand viloyatiga asosiy kapitalga xorijiy investitsiya va kreditlar 2024-yilda 17 239,3 mlrd so'm, 2025-yilda 27 899,3 mlrd so'm ekani ko'rsatilgan [1]. Mazkur raqamlar viloyatning barcha iqtisodiy faoliyatlarini qamrab oladi va Samarqand xizmatlari sohasiga kiritilgan alohida xorijiy investitsiya hajmi sifatida taqdim qilinmasligi kerak. Turizm, logistika va ta'lim salohiyatini aniq baholash uchun tuman kesimida loyihalar reyestri va xizmat turi bilan bog'langan alohida monitoring zarur.

Invest Uzbekistan portalining maxsus iqtisodiy zonalarga oid huquqiy ma'lumotlarida yer va mol-mulk soliqlari, bojxona to'lovlari bo'yicha ayrim

preferensiyalar investitsiya miqdori va ishtirokchi maqomiga bog'liq ekani qayd etiladi [8]. Jumladan, tegishli tartib bo'yicha 0,3–3 mln AQSH dollari oralig'idagi investitsiya uchun 3 yil, 3–5 mln dollar uchun 5 yil, 5–10 mln dollar uchun 7 yil, 10 mln dollardan yuqori investitsiyalar uchun 10 yilgacha muayyan imtiyoz muddatlari belgilangan. Shu bilan birga, 2026-yil 1-apreldan boshlab yangi maqom olgan ishtirokchilar uchun foyda solig'i rejimidagi o'zgarishlarni portal alohida tushuntiradi [8]. Qonuniy qo'llash uchun loyiha turi, rezident maqomi, ruxsat etilgan faoliyat va amaldagi soliq normalari tekshirilishi shart.

Xulosa.

O'zbekistonning 2020–2025-yillardagi rasmiy statistikasi asosiy kapitalga xorijiy investitsiya va kreditlar hajmi nominal jihatdan sezilarli kengayganini ko'rsatadi. 2025-yildagi umumiy qiymat 433,9 trln so'm bo'lib, 12 ta tanlangan xizmat faoliyatidagi yig'indi 88,5 trln so'mni tashkil etgan. Ushbu o'sishning asosiy qismi tanlangan tarmoqlar ichida ko'chmas mulk, transport va boshqa turdagi xizmatlarga to'g'ri keladi. Ammo mazkur ko'rsatkichlarga xorijiy kreditlar ham

kiritilgani, hamda hisoblar joriy narxlarda ifodalangani sababli ularni to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar oqimi yoki rag'batlantirish dasturining sof ta'siri sifatida qabul qilib bo'lmaydi.

Maqolaning asosiy ilmiy-amaliy natijasi xorijiy investitsiyalarni jalb qilishni to'rt bosqichda boshqaruvchi tizim va uni baholashning ikki darajali yondashuvi taklif etilganidadir. Hududiy diagnostika, maqsadli investor qidiruvi, natijaga bog'langan ijro va investitsiyadan keyingi xizmat monitoringi yagona mantiqiy zanjirga birlashtirildi. XIJI indeksi xizmatlar uchun tashkiliy shart-sharoitni, NPV loyiha rentabelligini, budjet samaradorligi

esa davlat rag'batining qo'shimcha natijasini alohida yoritadi.

Natijalardan kelib chiqib, O'zbekistonda xizmatlar sohasiga sifatli xorijiy kapital jalb qilish uchun imtiyozlarni ko'paytirishning o'zi emas, balki xizmat bozorining ochiqqligi, institutsional aniqlik, infratuzilma, inson kapitali, loyiha tayyorligi va investitsiyadan keyingi kuzatuvni uyg'un ravishda kuchaytirish maqsadga muvofiq. Kelgusida alohida xizmat loyihalari va hududlar kesimidagi mikro-ma'lumotlar asosida taklif qilingan mexanizmning sababiy samaradorligini ekonometrik tekshirish zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi. Asosiy kapitalga xorijiy investitsiya va kreditlar hajmi (yillik). SIAT, kod: 1.04.01.0025, 06.08.2026. <https://siat.stat.uz/data/1901/?lang=uz>
2. O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi. Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha asosiy kapitalga xorijiy investitsiya va kreditlar hajmi (yillik). SIAT, kod: 1.04.01.0027, 06.08.2026. <https://siat.stat.uz/data/1902/>
3. World Bank. At Your Service? The Promise of Services-led Growth in Uzbekistan. World Bank, Uzbekistan country publication. <https://www.worldbank.org/en/country/uzbekistan/publication/promise-of-services-led-growth>
4. OECD. Roadmap for Sustainable Investment Policy Reforms in Uzbekistan. OECD Investment Policy Reviews. Paris: OECD Publishing, 2025. DOI: 10.1787/20865f29-en. <https://doi.org/10.1787/20865f29-en>
5. Harding T., Javorcik B. S. Roll Out the Red Carpet and They Will Come: Investment Promotion and FDI Inflows. The Economic Journal. 2011;121(557):1445–1476. DOI: 10.1111/j.1468-0297.2011.02454.x.
6. O'zbekiston Respublikasi Qonuni. Investitsiyalar va investitsiya faoliyati to'g'risida. 25.12.2019, O'RQ-598. Lex.uz qonunchilik ma'lumotlari.
7. O'zbekiston Respublikasi Qonuni. Davlat-xususiy sheriklik to'g'risida. 10.05.2019, O'RQ-537. Lex.uz qonunchilik ma'lumotlari.
8. Invest Uzbekistan. Maxsus iqtisodiy zonalar: imtiyozlar va qonunchilik. <https://invest.gov.uz/uz/special-economic-zones/incentives> ; <https://invest.gov.uz/uz/special-economic-zones/legislation> (murojaat: 14.10.2026).
9. OECD. OECD FDI Regulatory Restrictiveness Index 2024: Key findings and trends. OECD Business and Finance Policy Papers, no. 93, 2025. DOI: 10.1787/88e61362-en.

CONTENTS

1	Shakarov Davron Ulashboyevich	4-14
	RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA QURILISH XIZMATLARI BOZORINI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY-USLUBIY JIHATLARI	
2	Aminov Jonibek Boxodirovich	15-22
	TURISTIK XIZMATLARNING IQTISODIY MAZMUNI VA HUDUDIY RIVOJLANISHDAGI O'RNI	
3	Sa'dullaev Behzod Sodiq o'g'li	23-30
	RAQAMLI INFRATUZILMA VA INSON KAPITALINING RIVOJLANISH TAHLILI	
4	Xasanov Axmadjon Shodiyarovich	31-38
	RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARINING IQTISODIY RESURLARINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	
5	Sultonov Mexriddin Zuxriddin o'g'li	39-45
	GASTRONOMIK TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING MINTAQAVIY XUSUSIYATLARI (FARG'ONA TURISTIK MINTAQASI MISOLIDA)	
6	Toshxujayev Mustafaxon Abduvosi o'g'li	46-50
	O'ZBEKISTON HUDUDIY TURIZM RESURLARINING XIZMAT KO'RSATISH SOHASI BARQAROR O'SISHIGA HISSASI	
7	Ulug'muradova Nodira Berdimuradovna	51-59
	KICHIK BIZNESDA MEHNAT MUNOSABATLARINI INSTITUSIONAL TRANSFORMATSIYALASHNING MODULLI MEXANIZMI	
8	Yuldashev Shamsiddin Qiyamiddinovich, Bozorov Azizbek Alisher o'g'li	60-67
	MAMLAKAT IQTISODIY BARQARORLIGINI OSHIRISHDA EKSPORT DIVERSIFIKATSIYASINING ROLI	
9	Pardaev Mamayunus Qarshiboevich, Usmonov Behruz Sharofiddin o'g'li	68-76
	KORXONALARDA KOMPENSATSIYA VA IMTIYOZLAR PAKETINING MEHNAT UNUMDORLIGIGA TA'SIRINI IQTISODIY-STATISTIK BAHOLASH	
10	Zhao Yi	77-89
	HOW DIGITIZATION BRIDGES THE SERVICE ECONOMY WITH THE GREEN ECONOMY IN SUSTAINABLE TOURISM	
11	Shakarov Zafar Gafforovich	90-98
	MEHNAT MOBILIGINING IJTIMOIY-IQTISODIY RIVOJLANISH JARAYONLARIGA TA'SIRINI BAHOLASH	
12	B.B.Himmatova	99-108
	ULGURJI SAVDO XIZMATLARINING IQTISODIY MOHIYATI, XUSUSIYATLARI VA XIZMATLAR SOHASIDAGI O'RNI	
13	Xomitov Komiljon Zoitovich	109-117
	QISHLOQ HUDUDLARIDA AHOLINI NORASMIY ISH BILAN BANDLIK DARAJASINI KAMAYTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	
14	Талимова Л.А., Давлатова М.П., Расулов З.Ж.	118-125
	СТИМУЛИРОВАНИЕ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ. ОПЫТ ЗАРУБЕЖНЫХ СТРАН	
15	Safin Farid Gubaydullayevich, Porsayev Ganidjan Muxamedovich, Qobulov Dilshod Qodir o'g'li	126-134
	QIYOSIY YONDASHUV BILAN OBYEKT QIYMATINI BAHOLASHNING ISHONCHLILIGI VA ANIQLIGI MASALASI	

16	Xudayberganov Zoxidjon Djurakulovich	135-144
	AXBOROT XIZMATLARI BOZORINING IQTISODIY TABIATI VA RAQOBAT XUSUSIYATLARI	
17	Karimova Aziza Maxomadrizoyevna, Sindarov Shuxrat Keldiyorovich	145-154
	TIJORAT BANKLARINING ISLOMIY DARCHALARIDA MIJOZLAR MABLAG'LARINI JALB QILISHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	
18	Murodov Alisher Murodjon o'g'li	155-159
	DAVLAT INSTITUTLARI VA IQTISODIY BARQARORLIK	
19	Haydarov Jamol Kamol o'g'li	160-171
	KORXONALARDA ZAMONAVIY XIZMATLARNI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOY-IQTISODIY AHAMIYATI, MOHIYATI VA TAMOYILLARI	
20	Rustamov Abulqosim Musoqul o'g'li	172-183
	O'ZBEKISTON MOLIYA BOZORIDA XALQARO KREDIT MUNOSABATLARINING RIVOJLANISHI VA IQTISODIY BARQARORLIK KO'RSATKICHLARI	
21	Nafasov Ruslan Uraljon o'g'li	184-193
	SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMIDA RAQAMLI TIBBIY XIZMATLAR EKOTIZIMINI SHAKLLANTIRISH ORQALI IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISH	
22	Jalolova Saodat Ziyavaddinovna	194-200
	XIZMAT KO'RSATISH SOHASIGA XORIJIY INVESTITSİYALARNI JALB QILISHNI RAG'BATLANTIRISH MEKANIZMLARI	
23	Qudratov Navro'z Abdulla o'g'li	201-213
	QURILISH XIZMATLARI SAMARADORLIGI VA SIFATINI OSHIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	
24	Fukuda Hiroki	214-218
	MECHANISMS FOR STIMULATING GREEN INNOVATION IN THE INDUSTRIAL SECTORS OF SAMARKAND REGION	
25	Yakupova Ayzada Nizamatdinovna	218-226
	QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARINING BARQAROR RIVOJLANISHI: ILMIY QARASHLAR EVOLYUTSIYASI VA ZAMONAVIY TALQINI	
26	Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li	227-235
	O'ZBEKISTONDA TURIZM SOHASINING INNOVATSION RIVOJLANISH DARAJASINI BAHOLASHNING METODOLOGIK YONDASHUVLARI VA KO'RSATKICHLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	
27	Abduazizov Bektosh Mamarayim o'g'li	236-245
	O'ZBEKISTON XUSUSIY SEKTORIDA MEHNATGA TALAB VA BANDLIK DINAMIKASI	
28	Erbo'tayev Azimjon Qaxromon o'g'li	246-254
	AGROTURISTIK XIZMATLAR BOZORINING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	
29	Xalbayev Shaxriyor Abdullayevich	255-262
	TURIZM KORXONALARINING IQTISODIY SALOHİYATINI BOSHQARISH VA RIVOJLANTIRISH STRATEGIYASI	
30	Rasulov Zokir Jakhongirovich, Aymukhamedov Begzad Sultanbek ugli, Davlatova Madinabonu Pulat kizi	263-270
	BUSINESS PLANNING IN THE NEW ECONOMY OF UZBEKISTAN: INSTITUTIONAL SHIFTS, MACROECONOMIC CONSTRAINTS AND AN ADAPTIVE PLANNING FRAMEWORK	